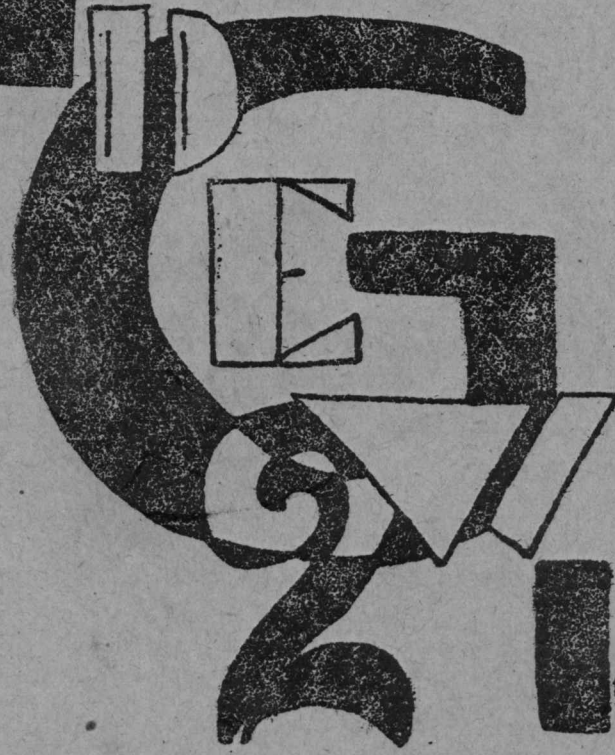

Epr 1230e

1. eks.

Handwritten text in a stylized, possibly Cyrillic or similar, font, oriented vertically.

Handwritten text in a stylized, possibly Cyrillic or similar, font, oriented vertically.

Väljaandja: Tall. linna II tütarl. gümnr. „Kultuuriring“.

Toimetus: G. Sommer, S. Hussar.

Adress: Jaani tän. 13 Tallinna.

ANNO 1933

3. AASTAKÄIK.

N° 1 NOVEMBER

Taas on sügis, november - me ajakirja sünnikuu. On rõõm meenutada päeva, mil jõudsimme oma kooli siseelus nii kaugele, et suutsime väljastada ajakirja. See oli novembris 1931. Nood esimesed sammud olid arglikud, nagu kõhklevad. Nüüd võime öelda - oleme edasi jõudnud! Kaks aastat oleme hoolitanud sünnipäevalast - „Videvikku“, oleme tundnud muret ja loomingu rõõmu, kuid ta on püsinud. Paljud, kes seisid „Videviku“ hälli juures on aademiast lahkunud, ning mõningaidki kohutasiid, esimesed rakused, kuid teised on jäänud.

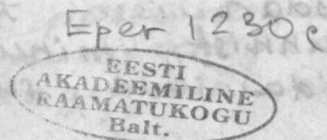
Praegustel toimetajatel on vaid üks suur palve. Kuulgu ja võtku seda südamesse kogu aademiast:

„Videvik peab jääma, peab püsima!“

Täna sel päeval igaks, lehitsedes „Videvikku“, tundka rõõmu ta olemasolust, soovigu talle palju päevi, ning rakendagu kogu oma tate ja loomingu jõud ajakirjale!

Toimetajad.

Tallinnas, 1. novembril 1933.a.

00-695

Lepratruuni suvi.

Kupee nurgas suigub urine tütarlaps. Mässunud suurde punasesse, villasesse rätli ta kõsivajununa aegajalt nõrsatut rongi lükumise rütmis. Tuhmjas valguses näib ta nagu veel kahvatum, ripsmed joomistavad sügavaid varje silmaalustele, pehme lapse suu on tugevasti kokku surutud.

Aeg on kaldunud üle hilisõhtu. Väljas sönib suveöö õhk raske heinamaade auravast värskest. Ika edasi rühit raudruun, lõunasse, maa südamesse.

Väikesel reisija hall pilk eksleb valgenuvas maastikus, ta muutub üksamaks, ununeb külpiimus ja reisivõimetus - lähel ta ju vastu suvinõomudele, jättes selja taha rabeleva suurlinna elutempo ja väsitava kooliaasta. Ta on töötanud haiglase kahvatuse põiele, kuid kindlustanud muritu suve, mda kavatses veeta kodumaa lõunakuuriga.

Väikese reisija hall pilk eksleb valgenuvas maastikus selgema, rõõmaka ja maaliliseks, ta astub väikeses jaamas rongilt, kammab pakid, ning teinud mõne kohmetu sammu, tunneb et kellegi tugevad käed ta haaravad ja pind ta jalga alt kaob. Süs näib ta oma onupoja tuulist parkunud nagu ja naervaid silmi, unustab tervitussõnad, lasab langeda pakid, ning peidab oma mõlemad käed teise suurde kare-dasse kämblasse. Huike - rong lahku. Ahkides paiskab ta tõrumusti suitsupahmakaid keldavasse suvitommuksesse, kuid süin põldude ja aarade avaruses need hahtuvad hetkeliselt. Kui must usnivolakas roomab rong keset kürgavat rohelust. Jaamaeisel seisavad pilguvaugusse suunitud väike loidisev tüdruk ja suur naerua näoga mees.

Milleks on päevadel tüvad, kuhu nad küüstitavad? Tahaks reutada kõikaid ajaratata kodumaisesse. Kõhju on igast kaduvast päevast, tunnist, minutistki. On õnn elada, õnn nau-tida suve, suur õnn tunda end ümbritsetuna

Kõigest kaunist ja sõbralikust.

Kaarin leiab eruse sõbra, päris suure sõbra, kelle silmad on sinised kui lina ja kelle blonde juukseid on nüü häa ümber võrre mässida.

Töö on talus kasvatatav orel, kelles on veel segu poisist ja mehest. Kehalt suur, tugev, kuid muudu poisilikult reibas, koolimatu, taltuuta-matu, vahest esineb temas mingi eriline aegluse ja verivõase joon.

Kaarin istub trepil, seljas punane, valge te kuulikestega siitsuleit ja kaalab varbaga liivasse auke. Jüri läheneb pikki õue, kumbaga käe otsas veämber. Ta nagu säeks samm, lihtnen ja aeglasi, kuid kuhugi ta ei jõua. Tüdrukus kutsus see poisi verivõase alati esile naerupuhanguid, ta muutub kannatamatuks.

Tahad, aitan sind!" pöörab Kaarin pilgu poisi poole. tümari teeb veidi halvaks paneva näo, pöörab aeglaselt pead, tammub veel paar sammu ja sõnab: "Ah mina või, mis sa lepatrüinu ka suudad," ning tehes hoolimatu grimassi, verib edasi kaevu suunas. Hetke hiljem tipivad tüdruku pruunid jalad pehmel, lõhnaval kummel-rohul, käes koliseb suur, vana plekkämber. Siitakse ühiselt kaevukooku ja kallatakse ämbüid täis.

veekaravan, ees suur poiss, kellele veekämbüid tunduvad sulgkergetena, järel aga kõhnake tüdruk, keha pooleldi loogas raskust kandamist, marsib tallide poole hobuseid jootma. Päike aga kirjvitab aidakästel, pungil põsed lõomamas. Sellist põlvast on jüri ja lepatrüinu lahutamatud, neil on nüü palju ühisid toiminguid.

Kaovad päevad. Tasad nurrutsevad. Katiseb kuldkolane valminud rukipõld, viljapäis möte, suur möte. Ühis põlluurgas on juba rukihakkegi, suured, kumerad, rasked vihud tulvil teri; suur lagendik on

veel ootamas lõikajaid, suur legendik täis leiba - elumõtet. Põldudel kohmitsetakse ja töötatakse, lõikaval rihinal, murrab viikat kõrni.

Päevadel hooti sajal, öhtud on jahedad. Lõikajal valmimine, küpsemine, küllus, täiuslik küllus, et varsti anda maad kõledale tühjusele. See on sügis - külluse aeg, hävingu aeg, vastolude aeg!

Kaarina hingegi on poitunud ivake seda sügiskurbust. See nagu polekski kurbus, see on nagu mingi närvlik hävingueline rõõm, mis muudab meeleolu hüplevaks. Mingi närv uss on astunud ta sisemusse, mis annab silmidele tühja läike ja muudab pilgu rahutuks, otsivaks. Kas on see lahkimiskurbus?

Tähes on hämar, suur ahi kollitab nurgas, teises seinas kangaspuud. Madalast laest immitseb tahmatõngu. Valget pingil soojade leibade rida. Tüllukesed jalad küllivad määr-
dunud põrandal. Kaarina istub sängiservale ja seirab magavat poisti. Tahaks näha veel noid linariiniseid silmi ja poisilikku naer-
tust! Süs püüab värisevad sõrmed poisi juustesse. See ärkab, arusaamatuna vaatab teise kumlevasse näkku, haarab süs tüdruk-
ku käed ja hoiab neid kaua, sõnatult.

Kaarina suunurkadesse on tekkinud rabe joon, ninasõrmed värisevad, ta pole kaugel pisarast.

"Sa süs lähed, lepatrüü! Hommikul?"
Läusub poiss, nukra pilgu suunitud lahk-
sõnatult raputab tüdruk pead. Dõnsaks on muutunud hingus, midagi on õige pingul, äh-
vardades iga hetke rübeneda. See ängistab, pitsitab kinni kurgu - ta jääb sõnatuks.

Krüks... krüks... laulab kilk, sü-
gis on... sügis on... Anna taga som-
bus rü nutab suuri, külmi püske.

Laastkatusel näbistab minutavalt vihm.
Kriiks... kriiks... kukrutseb kikk, see on... hubane
on...

Õiekülm on pursunud astrate kätarpäid.
Päike on väinud ja naeratab kalgilt, sunnitult.
Kellele? Kas hävingule, surmale?

- Polixena. -

Maer klassiseinte vahel.

Loogika õp.: "Mis on specifica differentia? Nõtame
näiteks laua, milleks ta on? Ikka
selluks, et sinna asju peale panna."

Õpil.: "See pole ju laua ainuõigus, asju võib
panna ju ka kapiile."

Õp.: "Ahi ei, see on juba siis korralagedus!"

Õpilane teisele, kes vane keele tunnis teeb käsitööd:
"Mis haigus see sul on, ikka tööd teha!"

Õp.: "Te peate juba sellepärast inglise keele ära
õppima, et seda kõneleb mitu miljoni inimest."

Õpil.: "No ja kas sest veel küll ei ole?"

Füüsika õp.: "Kuidas on Faraday paruma käe seadus?"

Õpil.: ?

Õp.: "Kuidas te seda ei tea, iga kodanik peab sta-
dust teadma."

Väljavõtteid ühe tütarlapse üldisest eladist.

Impressioonistlik võte a la Fr. Tuglas - "Mu laual ilutsesid
oransid armastuse buketid ja karahvinid olid täis kallist
kannatuse kastet. Lilled ja roosad igatsused istusid imes-
tades uksele ja ootasid mu roheline rahutuse naugemist."

Sama võte a la Rainer Maria Rilke: "... ja
läkitasin oma hõbedase, niriseva hingetõmbe pos-
tamendi otsa."

Mõnda ekskursioonist.

On ilusa päeva õhtu. Voogav irimmass jaama-
eisel — ja korraga määratu suur klobin! Kas on
mõnel pilvelõhkujal jalgealune kõikumine lõõnud või
demonstreeeritakse kuskil mõnda lööktantsu — mille peast
ei tea. Pirevus! Lillatunud otrivad näod... jaama
nurga tagant ilmub must müts, seljakott, kaks pak-
kidega kätt ja naelkingad. Kõngendusohu. Na ja —
ü gümna õpilasi algab ju täna ekskursioonisõitu.

Kümaseid minutid enne ärasõitu. Sõitjate, saat-
jate suur kaos. Kümneid korraldused. „Luitsuvorst,
hambahari, nuga, sidrun, vaseliin...“ Imestate! Ühel
pinginurgal istub mureliku ilmega tütarlaps ja loet-
leb esemeid, mida ta on kaasa võtnud. Kaadake,
kui teil on ebamäärane tunne, et olete hingimata mi-
dagi unustanud, aga täpselt ei tea mida, siis on
ainsam te selguse saavutamiseks võtta ette põhjalik
ekspeditioon Universal Magasini ellis seljakotti. Tutu-
nud sealvõtitsevatel oludega, ning kui konduktor on
lasenud kulla kuuldovalt selle viimase helida vile,
leidke nagu too tütarlaps, et olete unustanud siinoh-
kem ega vähem kui need kõige hädavajalisemad esemed.

Phuuuüü — hütt! ... kraah — kraah — ahh! Aeraskus!
Kohh-õh! Pilutate kohkunult silmi: pea kohal veehik
kui Saaremaa veskitül hirmutavalt suure karvane
kät, millele siltrivad kaks ligilähedal funktsioneeriv-
at vesaapais jalga. Need kokku moodustavad üs-
se korra alaniku.

Iseldate hädakohtlikku sündmust nagu seda näitaks on
kaelakuukumine ja püüate siis vastavalt oma maa-
pealsel olemust võimalikult kõikevõime teha; surute
end nurka ja püüate mitte märgu anda, et loo-
ja teid on varustanud häälmonstrumiga. Kõle
rinatseih hinge- ja ihuvabadelt vaatamata peate saav-
lima teatud jaamani, kus äkki te rina üst kui
marutuul veehik mööda kaks vesaabast ühes jalga-
de ja nende juure kuuluvaga. Ragin, nagin len-
davad pakid, paugub üks, kostub vile, ning alles
süis julgete avada silmad, mida seni katastroofi
ootel olite kõvasti kinni surunud. Peate mentima

tõika, et suured käed + vasaapais jalad on eelista-
nud lahkuda. Tuleb meelde kunagi õpitud - kuuldud
tänapäev ja vaatata jälegi rõõmsalt vastu elolusai-
le. Iändruurile.

Päikesesäras Palupru jaam. Isjajõud need
rong avab oma tüle ja jaamaline on rikastunud
mee võrra + muidegi me loendamatud riimud,
kompnad. Oli võttud nõuks ühel neist tinalsest ees-
olekust, mis ei ekskursiooni paratamatud - joorita-
da vahemaad Paluperast Pühajärveni liikumisvahendi-
te abil, mis oleksid võige odavamad ja mis ei häi-
riks ekskursioonis kuni stabiilne. Kõiki neid
võitluskõigaid argumente arvestades oli meil kõmpida
võitluskõigaid kilomeitrit. Julgelt upitamine kodid
selga ja ravatamine anda tüle, sest on öeldud et
"julge pealehakkamine oleval pool võitu" ja see
meilgi te pikku viites arvestatakse poolega. Aga see
juttus see ja mitte tein! Sest kuskil on jälle
öeldud, et inimeselaps ei pea mitte vaeva nägema,
kui see harikas võib talt mööda minna. Juttus
rekord, et see lennustõnu ei tulnud mitte kõrg-
maist sfäärust mõne keravimi kehastusel, vaid ühe
patsuse ja maie olendi - mehe näol, kes tuli jaama
nurga tagant ja ütles, et võidak meid kiire aja ja
odava rahaga otukohale Pühajärve maale. Võidak
külle - sa püha kana, aga millega, sest kui süüdlusime
jaama taha, inimesel ketrel tegi mingi niimise
organ, kas nida või diapragma, järsu nõksu, ähvat-
dades muuta me jalad põnis ebakindlaks. Tegime
jalgade peale ei või inimese igarord sündel olla.
See see seisis kõrg oma kiilguses mingisugune see, ah, võre,
midagi nihandist kõrgemat, punast, kollast, värisevat ja
aegajalt oigavat. See pidi olema võiduvahend. Süda
jooksis muredmaad, kui kujutluid end realiseer. Seal
ütles see mees ja mitte seravim kõrg üllõhkuks, dege
heaks ja astuge äss, ning märnige endale, et kunagi võiti
sellega. "Kommentis Hotelli" direktor pealinna pralt." Kõoli
meil, tüdrukust, kuvi vanavara vastu (minu tädol ei põlame
meist küll kuigi antikvaaridest), või lihtsalt taha istuda
kohal, kus istus säärane ajalooline isik, pärast ei ole,

aga vü hiljem olime kus saksad autos - eks olnudki see ju hämmas-
sõiduk - ja ootamine järgnevat. Algas siis järgmisena ümber vä-
ga pikke ja mitte lühike protseduur - sõidukile hänge sissepuku-
mine. Vat mitte ei tea kas vanapagan tundis hängeandmi-
sil ka nü palju vaeva nägi kui seinane mees sellele
autole andis - kuid kindel on see, et kavatsimine hiljem ükstei-
sel otida halle juukseid. Kus käis siis järsku üks kohutava-
rak. kus - mõni avaras juba pääsevat järgmise kevade lõpuks-
sarnast s.t. üldse maisest vaevust - aga see kõrgelennuline olita-
ja pidi püüduma vaid muhuga lagipeal. Ma alati mõtlesin
et miks neil direktoril on paljad pealad, aga olge lahked,
sellis sõidukis võiks minustki saada edaspidi direktor ellis
paljaspea. Kuid mis siis edasi juhtus - mu argoos ei leidu vas-
tavad väljendit - võiks nimetada põrgusõiduks, kui juhtuks nii,
et vanaaetus hingede põrgu püksurimiseks kasutaks direktori
härva sõidukit. Igatahes - niikohata jõudis otirime pool tundi
päid - jalgu, rääkimata muust vähem tähtsamast.

Olles päeva veetnud lauluisa linnas, uurinud ja
tuderinud seda üsti ja põiki; kaitsenud tütarlaste püstüsi
võrkpallimatsis võrre põisslastega - olime õhtul väga väsinud.
Kõrvalt oli meil tuba, kus hoitakse lauluisast säilinud
esemeid. Suure mõnetundega siutarin end keintele, meel ja mõ-
t. elusate ürenägude ootel, sest see pea oli sattunud just
lauluisa kirjutuslaua alla. Kaenud veel kas näbrinnal
kõige ilusasti peal, (tõelised need ta nii kui nii ainult ühele)
selgein siis silmad ja ootarin neid unelmaid. Sta^o desser-
nagu seisab selleskohas võna me saksakeele grammatikas, tun-
ned, kuid kina hirmsasti ärritub mingist ebameeldivast lõh-
nast. Püüad ninale, teda vaiba alla surudes, teha selge, kõik
siis ilmas on ajalid ja möödud, nü ka see lõhn, kuid kui
tutud, ajaüksus möödudus õhku sonderid - leiad, et nii mõni-
gi encom pole aruõõm, nü ka see ajalikkuse põhimõte, sest
- lõhn on real! Müssad naabrit ja põrki, et kas mitte tema
ka ei tunne midagi. Kuna ta on lahe ja armas tüdruk
siis püüdis oma unist ninakest tööle rakendada, aga nagu
tada, alati ei püsa paljast püüdmiest, pealegi kui liht-
lats, ninaotsakesel jalgu riputab. Täheandab, ta ei tundnud
midagi. Oled tüdinunud; tahtid magada - kurlid, verbid,
näkkid ja tegid seitsu imet, aga ei aidanud. Kuid lõpuks
oli su naabrigi häiritud, timagi tundi's lõhna, ja kui midagi
oli juba kaks, siis - äika sa ununud sügu, s.t. kogu reisi-
setskond, ja anna nõu. - teadumlane. (järgneb.)

Reis Jangtsexiangil.

Sündinud merimehe tütuna on minuiski tublisti merimehe verd. Juba väikesena sõitsin sageli isaga tema reisidel kaugas. Mäletan üht, mis rüti selgesti ja üksikasjaliselt on püsinud mul meeles. Elasime tol korral Shanghai suvel, kui seal rüti kuum oli, võttis isa enesega kaasa harilikult keskmise kolmest tütust, et pehmenada ema murusid. Nüi pääsesin mina, kui too keskmine, alati isaga laevale, mis mulle meeldivana tundus.

Juba reisi algus oli erinev teistest harilikkuudest sõitudest. Arasõidu päeval, kui ema pakkimisega tegevuses oli, olime meie kolm mudilast talle muidugi tulino, nüi otsustati mind õdedega kinno saata. Sünduime kinno, mis asus kaugel. Film oli huvitav ja mõttis mind sedavõrd, et unustasin isegi reisi - olin ju ka veel nüi noor, et ei suutnud enese üle valitseda, omades veel mitte kohusetunnet. Kaasa kistuna sündmustiku põnevusest võtsime osa elavalt ja rõõmrikkalt filmi kangelas õnnetustest ja rõõmudest. Äkki, väga põneval momendil, kuuliti kedagi äratatult mu nime hüüdvat. Hüüdi taipasin, et olin liiga kaua süübinud kinos ja ema oli mulle järele tulnud. Väljuni me. Kino us ootas isa rüksal. Ema tõstis mu küüsti isa jalgade ette ja sõit algas. Jõe sadama suunas, "bundile", mis asus kesklinnas. "Bundis" nimetatatakse süin sadama kaid. Oli videvik. Sel tunnil valitsis linnas lüklamisrahu. Kulid kükitavad tavaliselt oma rüksadel, mis seisavad reas tänavate veergudel, võtavad linet, süüis pulkadega rüsi valgest kausist. Selgesti mäletan nende pikki peeneid kausis sõrmi, mis osavalt käitlevad pulki. Jõudnud "bundile", astusime lootile, mis muid laevale pridi sõidutama. Oli juba hämar, nüi nägime ainult ahna-seid kontuure eemalseisvast laevast, mis ligemale jõudles muutunud üha selgemaks. See oli pigem väike kui suure helehall laev, millega võtakse öli. Oli pumbatavate laeva sisemuse, nüi et mingit mustust pole, dekki ja lael valitseb pünlik puhtus. Kogu üle mine dekki, kaetud vaipade ja mugavate korvööblitega, oli ainult minu isa, kui kapteni inikuliseks tarviduseks.

Reumid olid hästi sisustatud, tundi end saäl äärmiselt mugavalt. Videvik süvenes järjest. Ülealt pilkuvad tihed süttisid küselt põhjatult. tumerinisel idamaa laeval.

Sein kajuti ukse ja saatleri linna, kus majade tahel vajud muutuid üha tumedamates ja kohutavamates. Üldiselt valitses kõigjal vaikus, isegi kollakas-hall ruumais näis liikumatult ja süngelt ümbritsevat meid. Vaid linnast kuulduid ümbruskulide hääletsusi ja aegajalt lausatus mõni väike lairühvendus vastu laeva külge. Ümbruskulid džunked libisesid hääletult mööda jõge allapoole. Süs hakkas paugusest kostma monotoonne üis, mis aeglaselt, kuid kindlalt lähenes, kring pea nägingi väikese paadi siluetti, kõrgelt kerkivali, numerats otsadega ja tahapoolt ümbera katusega. Kätte all valdus tagajõhust terav, kindlapüüeline flööti puhuva hünlase siluetti. Salapäraselt, ühtooniliselt kõlas laul, tükilades silutamatut tühjustunnet. Paadile järgnes omapärane lootrükute ehitatud maja, milles hünlaste juuresond sirgalt millegi kallal asikeldas. loadates uuisti linnale, avanes mulle unustamatu pilt. Oli pimenemised. likssteise järve süttisid linnas tuled ning varsti säras ta pimestavas tulemeres. Hüskel asfaldil peegeldus äärmiselt tuld kuma, ning läixidod hiigist nõustavate kulide poolalasti tumedad sehad, üguredes omapäraselt niistatud hünlastega. Hüid algas alles linnas suur liiklemine; kisa-käna oli määratu, jõelt, kauplevatelt hünlastelt kostus imelikke hääletsusi, igauks püüdis teisest kõumini väljehüda. Hög oli aga sõitu alustada. Väiksest nonis laev mööda jõge ülespoole. Högamööda jäi selja taha linnaatulestik ja vaibus eäratsumine. Jõitriine vastu uunle maastikele ja huvitavaile sündmustele. Järgnes.

- 44 -

Ühistegelise võistlustöö õpilastele.

1. Ühistegel. liidu juures asuv õpil. Kooperatiivide keskoimn. korraldab võistlustöö võistluse temadil: "Ühistegelus meie koolis", või "Kuidas võiks arendada ühistegelusit meie koolis". Õnimesed võt töö on auhinnatud; tähtpääs tööde ehitamises on 15. det. s. a. lähemaid teateid küsida s. tommerilt (V. a.).

Naine on täiesti üheväärne mehega ja seega pole võimalik mingisugust esõigust ühiskonnas teostamiseks. Et ka naine seal võiks olla peab ta omama haridust, mis varumatel aegadel oli ainult meeste esõigus. See vümanne asjaolu tõstiski mehe seisukoha, kuid tänapäeval, kus pole mingit takistust hariduse omandamises, peaksid naised seda kasutama, et saavutada üheväärtiline tunnustus meestega. Naine on sama kasulik ühiskonnaliige kui meeski, seega võetakse endal kanda ka vastavad kohustused!

Naise ülesanded on raskemad kui mehel ja sellepärast ei tohi mehed neid kuidagi alahinnata! Üheväärtelisustades meestega, peame aga teadlikud olema kõigis oma kohustustis ja oma võimel!

-A.

Õdang.

Kadapiiku sulane nõjatas rinnuli aia nojale, pilk puuritud sügavalt piinadust kuduvasse hämarikku.

Oli jumeelik suvine õhtu. Õhku täitis laupäevaõhtune tavalisus: lohusalu karjamaalt kuuldus löötspilli hääli ja kүүлilist kilkeid. Tabuure lõpimust kostus lehmakella monotoonne 'til-tal', kusagil taluõues määratsatas karuuvinn, ning see oli kõik mis segas õdanguga rahu.

Löötsmoonik ähvis kүүлisuvalt, kuid süüski meelitatavalt, emeti ei suutnud ta Petrit elustada. Nagu kihlvedu sooritades lamas ta rinnuli aial, vahtides ünnisilmi tühjusesse, tema kes oli alati enimeni kүүлilisi ja paumaid tantrijaid. Kõik küla tüdrukud ihkand temoga tantrida, aga Petter ihaldas vaid üht...

Tarust väljus piinaine, valge pesurull kaenas, värske kasviviht käes ja ruttas sauna. Ta oli alati vümmasid saunaskäijaid, sest igasugused väikesed tööd ei andnud kuidagi mahti seda varem teha, ja praegigi oli ju noorperel esõigus ennem pesta, kuna nül oli ju tarvis rutata, et jõuda parajaks ajaks kүүлile.

"Es tüa, mis Püdu siss paastup?" küntles piinaine möödudes. Petter näiliselt ei kuulnudki ta sõnu. Kõlpsatades langes kinni saunaks, õhku läbistas

põrnika surmin, ta möödus otse Putri kõrva juurest, niivõrd tübaga kõrva. See vaid lügitas vaistlikult pead. Aia äärt mööda ligines püsmes, popsuu riip suus. Ja käis oma põlde vaatamas, mis töötand häd saaki, kui aga Jumal annaks tarvilist vihma ja parajat põudu. jõudes Petriini, seisatu ta, võtkis näbu suust, rõhatas paar korda laraastavalt ja venitas: „Noh, mis sa's riin, tõised jo ommu kügu man, võtva, kui üts müidin.“

Peatas viivu, nagu vastust oodates, jätkas riis muhelides: „Kas tänä lõhessaagu õvat maama'es lää?“ „Kedas kurrat!“ lihtsus sulguu läbi hammaste, sülitas hea suustäie üle aia, ajas endle otirgu, ristis käed pürritasku ja väljus aeglalt värvast, suundudes põllule.

Taas kõlpsatas saunauks, pünnaine astus välja, ribu ühes, viikt teises käes.

„Kedas sü Püder tänä? Is lusti, misis pünnas. Vai ugel lüstit, ku heva lõõts töitiga riäs õlvat end jo Kuru Mõõõliga äragi nikkama.“

„Vai jõba kihlat,“ imestas pünnes entama miin, süttas viivu keest õue ja suundus süs pünnaiselle järele. lõu jäi tühjaks. Üks kõrval sirelipöösas sahistas süll, kanjamaal löõtsus harmoonik, kusagil haugattas peni. Kadapiku talu uppus viitikhina mieldivasse arsooni. Kroot.

Maal.

Laupäeva õhtu. Rong (õigemini piimarong) väljus Tallin-
na-Väikest. Tund aega unist loomust, ning astusin
oma klasiisaraga tõllet hädemata veniva olemisega
raudruunalt. Sürdusime põiki üle 100. kaselüvede
vahelt püüva talu suunas. Siit jätkasime oma
tekkonda valgel tolmusel maanteel, mis hoolimata
laupäevast, oli tühi ja igav. Et ei gümnaas peitub
palju suurte uudtega laulurahvast (nagu armastab
õelda pr. L. - igavus laulab nagu noxx loodud") siis
kõlas varsti maanteetolmus duett:

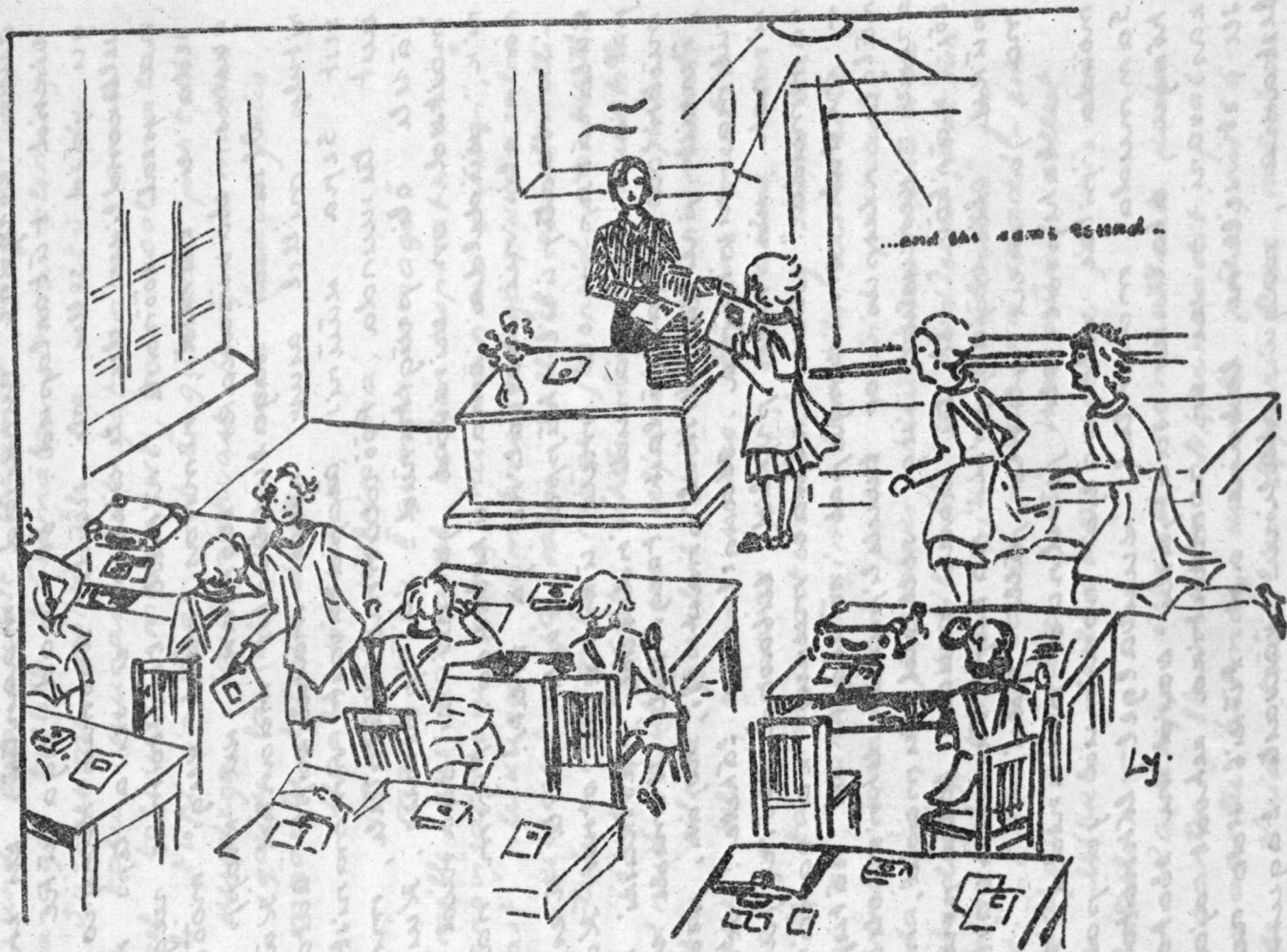
Maale sõitjad ja,
ja maale sõitri ma,
maale sõiti, ei gümna korraga."

See on laul, mille viis kannatab välja inspiratsiooni-
vaseima improviseerimise, ning nii käisime meügi,
kaks videviklast plekkunud sametmütsidega, kuka-salm
ja kilomeeter, kilomeeter ja ralm. Sellisel sanderselli-
tamisel tuli tule veel mitu mäge ja neid sinatseid
jõgenid, kuni jõudime jõule ühele liisuvale punatils.
Aegemali jõudnud osutus see seljakotiks, mille pilu
vahelt pilgutab silma punatils, ent mille sisemusest
kostus kahtlane heli, vulas, vulas. Lõpuks mentiori-
me tõika, kotiga oli kaasas poiss; abistamine noor-
mehest hakatist ta transporteerimisel ning saime tea-
da, et ta nimi oli Mihkel. Tegime blondile Mihkelile
selgeks, et linnas kannavad parat poissid punaste
mütsidega, keda siis "ekspressidena" hüütakse (mitte ära
vahetada "vestudega"). Mihkelile oli see uudisena, sest sin
maakolgas toimutati tšimaga noju, meelilendusi ja
"kõhukinnitus". "Kas sa vahel peaks ka saad!" - eri-
tan sellise labase küsimuse. "Mis me nüüd sellest
nägime" on Mihkel poolhätelike vastus, ja siis ots-
rab ta külatils. —

Kuski on Raudsipp öelnud: romantiline kodu
on imake maantee. Et mõista hipernaadit, peab
ise viitima maantee kõlmas, kui mitte päevi, siis tä-
hemalt tunde. Kuid tüstilise Sppuri Erre mõistuse
arvate kuulub hipernaadi viit asjanduse liisi, mil
valitub talu, ja silm püüdes vaid sellega, mida ma-
hustab undasid aenaraam. Kuid seda on loodunjanubile

...and the same thing..

Ly.

Nü umbes nägi väljaja klass ühel sumedal outoobviõhtul
 mil oli inglise keele tund. It halvastiirjutatud dictation pü.õ
 väga ära pahandanud oli, süs polnud sidetõimutande vira
 tempo (mis muide on inglise) talle meelt mõida: "Please, can't
 you come quicker? Time is money!" ja it tüderlapud, "we
 got come from the moon, süs nad aisa lippaid vihkude jä-
 rle lükkemääruste järele: " tulijad hõõnult, minujad basmalt.

Kui aga saaks lauka heinule. Veel üks talu - kuid rekordid olid need tuttavad, ja juba suruime nätt oma kooli vilistlasi, ku suvitand sarnas talus. See töötas lõbusat olemist! Et Kulli talu juba paistis, siis korraldame võidujooksu. Põhva konkurenti - saatel II gümnas ja vilistlaskogu vahel, saaburime in. eoripou cum elamou talu õuele. Peab mainima, jooks polnud lihtis, vaid tõusjooks, sest tütarlaps viidesiku teadumist ei ava ometi kümnet kaja värvavat teel, kui üle saab hõlpsamini. Tänaime lahkeid saatjaid, andime töötuse külastada, tevitamine ootavat peurakvaast - ja matu nagu tahtis lõpperud olla. Kuid viimased vipeused juhtunud veel laukanonimisel, nimelt katkerid vedelipulgad. Polks proumel teist olnud, olkime vahust hommikuni oma värinud koosmises juurelnud probleemid kaital - „katsu aga vedelita põõningule minna“. Mõngisuguse valemi ahil me selle inna olekime lahendanud. Müüd saime aga kergemalt läbi, ja sõdurud sinni oma valused ja viirud varbad, sulgenime laudast. Kostuva vanika inisemise saatel oma paljundainud silmad, et neid avada siimese kudelauluga.

19. I 33.

Toimetustöö lõpet saabus kurb teade

- ksu! Benita Norman

on surnud.

On enam kui masendav panna teinipäeval surnu tütarlast, kes veel vedel elurõõmsana meist lahkus.

Bips - saastat koos õppida ja elada on pikk aeg, mis jätab mälestusi. Kuigi sulle me hulga oli määratud lahkuda eimeseks, etad so edasi me mälestist lahutamatu osana. Meie aga, kes tohime veel elada, püüame teha oma töö katekondset, hästi, teeme seda ka Bipi'gi eest, mida enam ei ole.

Su kooliõsavad.

XIV det London.

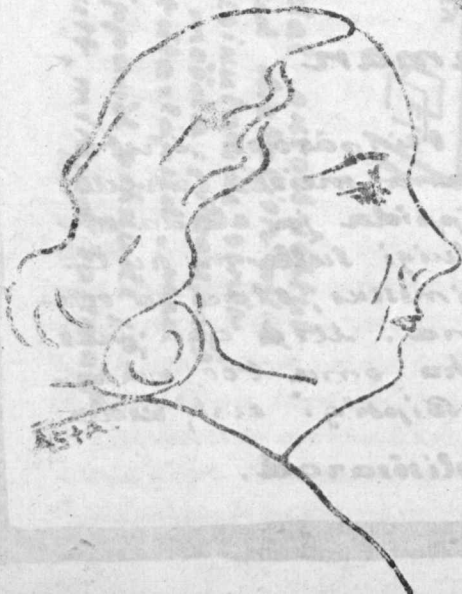
Ksu! Irene Laine
Sütarlaps, mis klassis
uueks riiet asjadel, mil-
list ta vähe teab. Tema
arvates on suurvabaeag
ilmatu pikse aeg, mil
võit aulatada raamatu-
kogu, ning lagas jõudnud
võit endale teepinngal pea-
le võit uueks laine lin-
nuga õpetajaid, kes tuundi tulle-
vad.

Ksu! Ivi Fennert.
Hüüdnimega Iva ja
Ieva. Mõnede meikron-
di paruna tüüa aja-
näitaja, kuna omab
käekella. Kasutab asja-
delt n. t. tumbidid tüüa
Iva näitid ümber tüüa
vi. Ivi, kuna igast van-
dust näitid, Iva, peaja-
asga on?

Ksu! Laida Berg.
Üas ja klassi Laidadest.
Omab hästi arvanud mu-
tari. Kõigil õpetajali-
se kütungaga iga keele
peale, mis et ta võet
lugi aru ei saa, kün-
timata vut ta arm-
toist raamatunäitajast
ja aineõpetajast. Mui-
de, kõigil aru saav
kütung, ja jõulunud
mit võit lugeda ka
vaimuõpetajast.

Ksu! Inella Hübar.
Kõts on pärit, Tardu linna pealt
kões oma meikronnoga, mille on
tehtud sünni, mille pärast kuu-
tal ja minustal ja tardu ja
imistal.

Kalmistul.

Valikus hüüab kalmude vahel,

Tunda elu ja kaduuse kõngu -

Katkenud süü kirev eluahel,

Purunenud heeli hingelõngu.

Bala jäänud mustade riitide taha,

Närbunud kannatustist võrsund õiti;

Kuumi pisaraid kuivand kollasesse liiva,

Kustund elulõkkest lõkendavaid silmi.

Punaroose tõrganud südameverest,

Valgeid lüliidid katvat liinapalguist.

Siniõilmeid uhtunud kalmule pisarmeri.

Õisi tumedaid istutanud liinavarri.

Sammub vaikuse piiri kalme,

Loojuv päikemõõk heidab punavarje.

Üle pisarmere uppunud lillede,

Üle kodurahu leidnud hingede.

Astub tuul kalmude vahel,

Sarib puudkenti vallatu üil -

All viinub must'unes kalmude ahel -

Eluõnnest soostleb lillekeel ...

-S. U.-

$$y = f(x)$$

$$y \approx \lim_{\Delta x \rightarrow 0} \frac{\Delta S}{\Delta x} \approx y$$

$$dS = f(x) dx$$

$$S = \int f(x) dx$$

... et saada pinna elemen-
ti, suurendame abstriis Δx
 Δx võrra ehk nihetame
punkti B edasi. Pinna kasv
on kahe ristküliku pinna
vahel, ühest väiksem, teisest
suurem. Saame suhte. Lähem-
dame nüüd $\Delta x \rightarrow 0$, siis Δy
läheneb ka 0, sest funktsi-
on on pidev. Saame ühe püri.
dätub juba lüügi keerulisemaks
või? Kui mina veel õppisin,
siis igakord, kui enam aru
ei saanud, hakkasin jälle
otsast pealt, ja igakord
mihkus see koht, kust ma
enam aru ei saanud
edasi. Nüü siis, hakkame
otsast pealt.

.... et saada pinna elemen-
ti, suurendame .....

Nü see asi enam ei lähe.
Te kirjandid ma vaatasin
läbi, sisult pole just eiiga,
aga keelivad, keeluvad!
Seltsiseid ei ole sellis klassis
kõrvaldama enam teha ei
tõhi. Mis teil tänaseks oli!
Mis tähendab pole õppinud.
Kõrvaldama peab igakord
oma töö tegema. Palun sõnas-
taga muuta katolise rone-
keelde? Punast, üls kõige
armastanud lippu madrus,
sirgiva must kol kolm!

Mõtted.

Rändan möötmatud teid.
Si peata korvaks samm-
Püüan pageda kaugele,
Ent kannul mul nad.

Jalad verised jookstust,
Sasis juured tuulest,
Ent mu järel on häälid,
Si lahki neist saa!

Jooksen - peatun kui hullund,
Puhkan viiru - taas tormar....

Nagu kaugeneks juisut -
Ent jälle nad süra!

Nü kestab mäng,
Si pageda suuda,
Vaene inimustlaps
Mõtete piina eest!

— Hetu —

Poisid.

Katke.

— Poisid on mehed, kes pole veel jõudnud
suurks kasvada. Õimene inimene, kelle Jumal
lõi, oli mees - Adam nimi. Aga kui Jumal
tada järel oli vaadanud, mõtles ta, et võib pä-
rema luua, ja ta lõi naise, kelle nimi oli
Eeva. Hää Jumal pidas Eevast enam lugu kui
Adamast, seda näeme sellest, et maailma al-
gusest peale igal pool naini rohkem on olnud
kui mehi. Poisid on üldse väikestele tüdrukutele
suurks vaevaks ja suurtele inimestele
tülisk. Nad rikuvad ja lõhuvad kõike, mida kät-
te saavad, üksnes seep ja vesi jäävad puutu-
mata. Minu isa on aga nü hää ja armas,
ma arvan, ega ta vist küll üalgi poirike
pole olnud.

— Eeva —

XIV aat lendu sõnas
ja pildis.

Ksu! Stella Villmann.
Päevapiltnik on olnud
nü kajameelne, et on
jäänudastanud „villu“
pillidega. Ja nimelt
avalikkusele väljaspool
klassi poseerib sihandseti
nustapuudeta. Suurim hirm
müts ja naha vahel võib
pügeda, en see, kui klaveri-
mängija, palvest puudub ja
väeni Stella peab Pursetuli
mängima.

Stella

Ksu! Mia Raupur
- isikutunnistust
seisab Maria. Sõbra-
laid tõendavad
-jüki vägadi väga
naistrahvas.
Amatöörklassi
tantsija, annab
vahutunni ajal
tantsukursust
nü et jalad käi-
lad umbrõlmes.

Ksu! Agnes Norman.
Aki karjäär algas parijõe
„Katkise kruuniga“. Süt
edasi aures see hüglas-
sammul, nü et nüüd on
Aki „tuntud suurus lapse-
hõälga“.

Ksu! Heide Bielerfeldt.
Jütarlaps, kes nosib oma
ette, kuid alati taga-
järgidega. Luub valmi-
te kaudu alati teid
fornisammude nägastikes
ja integraalide ja diffe-
rentiaalide keeldväiges.

SPORT.

Aasta alul saime uue võimlemisõpetaja pr. Nülbergi näol. Pr. Kikkelaachi elukohta muutuse tõttu (asus Tartusse)

jääb nimetatud õpetaja püünima, loodame et kaugemaks ajaks (süvari vahetusid nad meil väga tihti) kuna pr. Nülberg on õppurkonnas laialdase poolehoidu omanud. 15., 16. ja 17. sept. peeti J.K.S.Ü meistrivõistlused staadionil. I tuli Komm. güm. II Tall. linna II tüü. güm. ja III - I tüü. güm. Meilt oli Komm. güm. 17. osavõtja vastu ainult 6 (Parts, Tõkke, Uus, Linda Marten, Haarbant ja Rüsmandel). Meist tuli Parts viimeseks naiste 4. klassi kõrgushüppes ja kettas ja Uus - 400 m. jooksus. 4.100 m. katejooksu võitis meie naiskond (Tõkke, Parts, Uus ja Linda Marten). On avaldatud arvamus, mida J.K.S.Ü. juhatus peaks arvestama, pidamaks võistlused ajal, mil ilmud veel soojad. Nüüd võib aga näha J.K.S.Ü. sangareid napis spordidressis tagajärgi saavutamata kiset vihma ja tuult siniste ninadega.

24. sept. Kaarli 3 võimlas 8. S. S. ja Russi korvpalli võistlustel mängis võrkpallis Komm. güm. vastu I ja II güm. na koondis ja kaotas. Nädal hiljem korraldi võistlust, mil kolme game'iga uuesti kaotati.

Oktoobris pidas Spordiring peakoosoleku. Uus juhatus: Parts, Tõkke, Jõksi, Uus, Haarbant.

Sisemiste lahkelide tõttu naiskondades, on meil tänavau vaid 13 naiskond, kelleks osutub läinud aastata 4 naiskond. 1933 a. muster B klassis aga sündub eriu.

Naiskond esineb tänavau uues dressis: tumepruunid püksid, helepruunid trikood tumepruunide tähtedega: 9 ja 2.

Kroonika.

Kevadel toimus lõpetajate ekskursioon, marsruudiga: Viljandi, Valga, Võru, Petseri, Irboska, mööda Püpsit õrajõe kaudu Tartusse - Tallinna. Valgas ühines ekskursandega praeguse I^a õpilasi, kes varem peatusid Pühajärvel. Õpetajast olid kaasas prl. Pedusaar, prl. Luuk ja prl. Halman.

Käesoleva aasta klasside koosseis on järgmine: I, II, III, IVa, IVb, Va, Vb ja kaks täienduskooli klassi.

Käesoleval aastal peab palvel pastor Kuusik, mis on igal esmaspäeval kell 1/3.

13. XI 33. - abituriientide suuryülevaade, mis algas saatusliku mistsitusega. Nimetatud päeva suurel vahelajal sai XIV lend lõpumärgi, mis pidi ootuste kohaselt olema kulliga musta põhjal. Huid nähtavasti oli must taust isegi selliselt, viidavikunägu nagu õnnust ühene, ning nüüd püüest ta tolle filosoofilise linnu ümavaid kullisilmi valgustada. Eustus sõltus hra. Javast näivalt valitaraadamisest. Ja kui me olime 4 tund ningi patserinud. lõpumärgi ja prl. Pedusaare poolt kingitud valge astri alla pööruv süda, nagu täiendas oma kõne pr. Kuusa, algas mägede sisseõnnistamine õpetajaskonnaga esavõttel.

14. XI 33. oli lennuasjanduse seltsi õhuasjanduse arendamises korraldatud karbikojandus, millest võttis osa ka meie õpilasi. Nendest lubati IVa klassi õpilastele Hannu Kati ja Lepsonile tasuta lend „kõrgemasse späässi“.

Headestriias on alanud tantsuhooaeg. Va tantsib väinud aastaste partneritega - Tallinna tehnikumi lõpetajate koondis. Vb tantsib „pataari poistega“ s.t. aspirantidega. IVa tantsib Pöegl. Komn. Gümni. IVda klassiga ja V tantsib kooli õpilastega.

13. XI 33. oli meie lugupidatud direktorisil, prl. Pedusaarel sünnipäev, mis puhul lõpuklasside koorilauljad aratsid ta lauluga.

22. XI 33. pidas Kultuuriring hõimuarutust, mille avas eesti keele õpetaja pr. Kuusa. Hoolimatla pühapäevast oli tütarlapse ilmunud. Mõningaid operusi maha arva-tes õnnetus eeskiragi.

1) St Kultuuriringil 1933. a. peakoosolek pidamata, on ajakirjal praegu ajutine toimetus.

50.
00-695

